

**ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ**

Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти
сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 / ISO 9001:2015

ПРОГРАМА
фахового іспиту
для здобуття освітнього ступеня магістра
на основі НРК6 та НРК7

галузь знань	07 «Управління та адміністрування»
спеціальність	076 «Підприємництво та торгівля»
освітні програми	«Категорійний менеджмент у ритейлі», «Митна справа», «Товарознавство і комерційна логістика», «Товарознавство та організація зовнішньої торгівлі», «Логістика та управління ланцюгами постачання», «Ритейлінг та дистрибуція»

Київ 2023

ВСТУП

Програму фахового іспиту розроблено для здобуття ОС «магістр» за спеціальністю 076 «Підприємництво та торгівля», освітніми програмами: «Категорійний менеджмент у ритейлі», «Митна справа», «Товарознавство і комерційна логістика», «Товарознавство та організація зовнішньої торгівлі», «Логістика та управління ланцюгами постачання», «Ритейлінг та дистрибуція».

Фаховий іспит проводиться з метою виявлення рівня підготовки вступника, ступеня володіння професійними знаннями для подальшого опанування ступеня «магістр» із зазначених спеціальностей.

До складу програми фахового іспиту увійшли змістові модулі програм дисциплін професійної підготовки та програми самостійного вибору ДТЕУ, які є професійно орієнтованими для тієї чи іншої магістерської освітньої програми.

Програма складається з чотирьох розділів:

1. Товарознавство;
2. Торговельне підприємництво;
3. Логістика;
4. Біржова торгівля.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ ФАХОВОГО ІСПИТУ

Розділ 1. ТОВАРОЗНАВСТВО

Принципи формування асортиментної структури харчових продуктів - зерноборошняних товарів, виробів спеціального призначення; плодів, овочів, грибів та продуктів їх переробки; смакових товарів: чаю, чайних напоїв, кави, кавових напоїв, прянощів, приправ, безалкогольних напоїв, мінеральних вод, пива та медових напоїв, виноградних та плодово-ягідних вин, спирту та спиртних напоїв, горілки, напоїв лікєро-горілочаних, коньяків та бренді, тютюнових виробів та продуктів для зменшення тютюнової залежності; крохмалю та крохмалепродуктів, цукру та замінників цукру, меду натурального та штучного, кондитерських виробів; борошняних кондитерських виробів, національних кондитерських виробів та виробів спеціального призначення, жувальної гумки; харчових жирів: рослинних олій, жирів тваринних топлених, масла вершкового, модифікованих жирів, маргаринової продукції, майонезу та майонезних соусів; молока та молочних продуктів; птичних яєць та продуктів їх перероблення; м'яса та м'ясних товарів; риби та рибних товарів; харчових концентратів.

Споживні властивості харчових продуктів та шляхи їх підвищення.

Поняття безпечності та якості харчових продуктів. Законодавчо-нормативне регулювання безпечності та якості харчових продуктів в Україні та інших країнах світу. Гармонізація вимог щодо безпечності та якості харчових продуктів з вимогами Європейського союзу. Чинники формування безпечності

та якості харчових продуктів. Показники безпечності та якості харчових продуктів. Методи оцінювання безпечності та якості харчових продуктів.

Роль брендів у формуванні асортименту харчових продуктів.

Показники та характеристики асортименту харчових продуктів. Методологія формування асортименту харчових продуктів.

Принципи формування асортименту харчових продуктів в умовах непрогнозованих факторів впливу.

Питна вода. Вимоги до безпечності. Способи очищення води в умовах екологічних ризиків.

Особливості пакування харчових продуктів у споживчу та транспортну тару. Специфіка пакування харчових продуктів у харчові набори для окремих категорій споживачів.

Значення маркування споживчої тари у забезпеченні поінформованості споживачів щодо харчових продуктів. Особливості маркування фасованих харчових продуктів. Маркування транспортної тари харчових продуктів.

Екологічні аспекти утилізації тари.

Умови та режими зберігання харчових продуктів. Процеси, що відбуваються під час зберігання харчових продуктів. Способи продовження термінів зберігання харчових продуктів. Альтернативні режими та способи зберігання харчових продуктів в непрогнозованих умовах.

Вимоги до транспортування харчових продуктів.

Дефекти харчових продуктів, причини їх виникнення і шляхи запобігання.

Види втрат харчових продуктів в процесі життєвого циклу та способи їх зменшення.

Фальсифікація харчових продуктів, способи її виявлення та захисту від підробки. Способи поводження з неякісною та небезпечною продукцією.

Загальне поняття та характеристика непродовольчих товарів.

Сировинні матеріали для виготовлення непродовольчих товарів та їх вплив на споживні властивості готової продукції. Особливості технології виготовлення та принципові схеми виробництва непродовольчих товарів.

Основні чинники, які впливають на формування якості та асортименту непродовольчих товарів. Номенклатура показників якості, вимоги національних, європейських та міжнародних стандартів до різних груп непродовольчих товарів. Методи дослідження споживних властивостей непродовольчих товарів.

Характерні ознаки непродовольчих товарів різних груп. Особливості декорування окремих груп непродовольчих товарів. Декор: класифікація, види та їх характерні ознаки. Дефекти: класифікація, види, характерні ознаки та причини виникнення, їх вплив на якість та сортність непродовольчих товарів. Особливості сортування, пакування, маркування, зберігання та транспортування різних груп непродовольчих товарів.

Класифікація та характеристика асортименту непродовольчих товарів: пластичні маси і товари з них; хімічні товари; силікатні товари; металогосподарські товари; будівельні матеріали та вироби; електротовари:

провідникові та електроустановочні вироби; прилади для освітлення; електронагрівальні прилади; прилади для термічної обробки харчових продуктів; прилади для приготування напоїв і підігрівання води; прилади для прасування одягу та білизни; нагрівний електроінструмент; прилади для обігріву приміщень та тіла людини; електричні машини і прилади; машини для зберігання та обробки харчових продуктів; машини для обробки білизни, прибирання приміщень, для ремонту та шиття одягу, для створення та підтримання мікроклімату в приміщенні, для механізації господарських робіт; прилади для одержання, встановлення або вимірювання струму і напруги; електроприлади особистої гігієни; меблі та меблеві товари; взуттєві товари; текстильні товари: волокна, нитки, тканини та нові види текстильних матеріалів; трикотаж; підкладкові та прикладні матеріали, теплоізоляційні, з'єднувальні та фурнітура; швейні товари; килими та килимові вироби; хутряні товари; товари для розвитку особистості та культурного дозвілля: папір, картон та вироби з них; книжкові товари; шкільно-письмові та канцелярські товари; музичні товари; товари для спорту та активного відпочинку; іграшки; електронні товари; ювелірні товари та годинники; парфумерно-косметичні товари; галантерейні товари; вироби декоративно-ужиткового мистецтва; транспортні засоби; паливно-мастильні товари.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Codex Alimentarius. International food standards: <http://www.fao.org/fao-who-codexalimentarius/codex-texts/list-standards/en/>
2. Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів: Закон України від 20.09.2015 № 771/97-ВР. – Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua
3. Про інформацію для споживачів щодо харчових продуктів : Закон України від 06.12.2018 № 2639-VIII-ВР. – Режим доступу : www.zakon.rada.gov.ua
4. Байдакова Л.І. Товарознавство. Непродовольчі товари: взуттєві і хутряні вироби Підручник. – К.: Вища школа, 2007. – 183 с.
5. Галик І.С. Товарознавство непродовольчих товарів. – Ч. 2. Товарознавство трикотажних товарів / І.С. Галик, Б.Д. Семак. – Київ : Укоопосвіта, 2001. – 296 с.
6. Глушкова Т.Г. Товари культурно-побутового призначення : підручник / Т.Г. Глушкова. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2007. – 550 с. – (Сер. «Товарознавство»).
7. Дубініна А.А., Янчева М.О., Ольховська В.С., Непочатих Т.А. Товарознавство. Харчові продукти з генетично модифікованої сировини. Навчальний посібник. Харків: ХДУХТ, 2018. – 231 с.
8. Задорожний І.М. Товарознавство продовольчих товарів. Риба і рибні продукти / І.М. Задорожний, І.В. Сирохман, Т.М. Раситюк . – Л. : Укоопосвіта, 2010. – 319 с.
9. Кириченко Л.С. Крохмаль, цукор, мед та кондитерські вироби : підручник / Л.С. Кириченко. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2006. – 359 с.

* Курсивом виділені джерела, що є у бібліотеці ДТЕУ

10. Класифікація непродовольчих товарів : монографія / А.А. Мазаракі, Н.В. Мережко, Л.А. Коптюх, В.В. Індутний [та ін.]; за заг. ред. А.А. Мазаракі. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. – 548 с.
11. Колтунов В.А. Субтропічні та тропічні плоди : підручник / В.А. Колтунов, О.Л. Романенко. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2005.- 195 с.
12. Кравченко В.М. Товарознавство будівельних товарів / В.М. Кравченко. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2004. – 190 с.
13. Мазаракі А.А., Прикульська Н.В., Лебська Т.К. Інноваційні технології переробки риби: навч. посіб. К. КНТЕУ. 2015. – 344 с.
14. Орлова Н.Я. Фрукти, ягоди, овочі, гриби та продукти їхньої переробки : підручник / Н.Я. Орлова, П.Х. Пономарьов. – 3-є вид., переробл. та допов. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2013. – 516 с.
15. Пугачевський Г.Ф. Товарознавство непродовольчих товарів. – Ч. 1. Текстильне товарознавство (Текстова частина та ілюстрації) / Г.Ф. Пугачевський. – 2006.
16. Романенко О.Л. Товарознавство смакових товарів : підручник / О.Л. Романенко. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2012. – 559 с.
17. Рудавська Г.Б. Молочні та яєчні товари : підручник / Г.Б. Рудавська, Є.В. Тищенко. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2013. – 371 с.
18. Рудавська Г.Б. Харчові концентрати : підручник / Г.Б. Рудавська, Є.В. Тищенко. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2001. – 320 с.
19. Салухіна Н.Г. Товарознавство зерноборошніаних товарів : підручник / Н.Г. Салухіна, А.А.Самойленко, В.В. Ващенко. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2002. – 357 с.
20. Сирохман І.В. Товарознавство м'яса і м'ясних товарів : підручник / І.В. Сирохман, Т.М. Раситюк. – К.:Центр навч. л-ри, 2004. – 378 с.
21. Товарознавство господарських товарів : підруч. для студ. товарознав. спец. вищ. навч. закл. / Н.К. Кисляк, Т.М. Коломієць, В.М. Кравченко, С.О. Сіренко. – Київ : Книга. – 2004. – Т. 11. – 448 с.
22. Товарознавство керамічних будівельних виробів : навч. посіб. / П.В. Захарченко, П.Й. Купрієнко, К.К. Пушкарьова, В.І. Рева. – Київ : КНУБА, 2006.
23. Товарознавство. Непродовольчі товари : підручник / авт.: Н.В. Мережко, О.Р. Мокроусова, Л.А. Коптюх та ін.; каф. товарознавства та мит. справи. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. – 760 с. – (Серія «Товарознавство»).
24. Товарознавство непродовольчих товарів. Розділ : Товарознавство господарчих, будівельних, косметичних товарів та товарів побутової хімії : навч. посібник / М.П. Головка, В.О. Акмен, Т.М. Головка, С.В. Сорокін. – Х. : ХДУХТ, 2015. – 334 с.
25. Товарознавство текстильних товарів : навч. посіб. / В. А. Афанасьєва, М. В. Нечипорук, І. М. Берешко та ін. – Х. : Нац. аерокосм. ун-т «Харк.авіац. ін-т», 2010. – 139 с.
26. Тихонова Н.П. Товарознавство галантерейних товарів : підручник / Н.П. Тихонова. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2003. – 225 с.
27. Тищенко Є.В. Харчові жири : підручник / Є.В. Тищенко. – К. : Київ. нац. торг.-

екон. ун-т, 2013. – 226 с.

28. Ентеральна нутрітивна підтримка населення в умовах надзвичайних ситуацій: Монографія/ Пригульська Н. В., Асланян С. А., Мотузка Ю. М., Гуліч М. П., Заруцький Я.М., Антюшко Д. П. Київ: КНТЕУ, 2018. 280 с.
29. Ювелірні товари та годинники : навч. посіб. / Т.М. Артюх, Л.В. Черняк, О.І. Сім'ячко, І.А. Григоренко. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2010. – 200 с. – (Сер. «Товарознавство»).

Розділ 2. ТОРГОВЕЛЬНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО

Сутність та цілі підприємництва. Класифікація цілей підприємництва: за масштабом охоплення; за характером діяльності; за спрямованістю дій. Об'єкти підприємницької діяльності. Функції підприємницької діяльності, їх змістове наповнення. Мотиви та причини започаткування підприємницької діяльності у сфері торгівлі. Вхідні бар'єри та перешкоди, пов'язані з виходом на ринок суб'єкта торговельного підприємництва.

Види підприємництва. Торговельне (комерційне) підприємництво. Види торговельного підприємництва: в залежності від ринку, в межах якого здійснюється товарний обіг (зовнішня торгівля; внутрішня торгівля); в залежності від ланок проходження товару (оптова торгівля та роздрібна торгівля). Франчайзинг як перспективна форма ведення підприємницької діяльності у роздрібній торгівлі.

Суб'єкти торговельного підприємництва. Започаткування підприємницької діяльності у сфері оптової, дрібнооптової, оптово-роздрібною та роздрібною торгівлі. Характеристика основних видів економічної діяльності у сфері оптової та роздрібною торгівлі.

Сутність зовнішньої торгівлі як сфери торговельного підприємництва. Суб'єкти підприємництва у сфері зовнішньої торгівлі: характеристика, особливості створення та організації діяльності. Зовнішньоекономічні договори у сфері торгівлі. Види та процес організації експертно-імпортних операцій.

Торговельно-посередницька діяльність. Види торгових посередників в залежності від виду посередницьких операцій та від місця у каналі розподілу товарів.

Підприємництво у сфері послуг. Підприємницька діяльність у ресторанному господарстві. Суб'єкти підприємництва у ресторанному господарстві. Підприємства та заклади ресторанного господарства. Типізація закладів ресторанного господарства. Започаткування та організація роботи закладу ресторанного господарства. Дозвільні процедури, нормативи, стандарти у ресторанному господарстві. Сучасні форми організації ресторанного господарства.

Підприємництво у сфері надання логістичних послуг. Суб'єкти логістичних послуг, порядок їх створення та особливості функціонування. Функції та задачі суб'єктів підприємництва у сфері надання логістичних послуг. Логістичні утворення.

Підприємницька діяльність у сфері торговельної нерухомості. Поняття

торгівельної нерухомості, її роль та характеристики. Класифікація об'єктів торговельної нерухомості. Суб'єкти підприємництва на ринку торговельної нерухомості, їх характеристика. Сутність і види операцій з торговельною нерухомістю. Механізм взаємовідносин орендаря та орендодавця. Девелопмент і його місце у підприємницькій діяльності на ринку торговельної нерухомості. Процес створення об'єкта торговельної нерухомості. Управління об'єктами нерухомості в процесі їх відтворення.

Види підприємств за метою й характером діяльності; за способом створення та формування статутного капіталу; за формами власності майна; за національною належністю капіталу; за технологічною цілісністю і ступенем підпорядкування; за розмірами. Базові ознаки.

Форми організації підприємницької діяльності. Суб'єкти підприємницької діяльності. Обґрунтування і вибір ідеї підприємницької діяльності. Вибір сфери діяльності та форми організації підприємництва. Способи створення бізнесу. Реєстрація суб'єктів підприємницької діяльності: основні етапи. Статутний капітал: поняття та складові.

Державна регуляторна політика у сфері торговельного підприємництва. Інституційні обмеження розвитку торговельного підприємництва в Україні, сутність, механізм регулювання. Взаємовідносини державних органів та суб'єктів підприємницької діяльності. Деретуляція підприємницької діяльності у сфері торгівлі.

Умови та процедура реєстрації суб'єкта підприємництва платником податків. Принципи оподаткування підприємницької діяльності. Системи оподаткування підприємницької діяльності: загальна та спрощена. Застосування реєстраторів розрахункових операцій (РРО). Податкові пільги. Взаємодія суб'єктів торговельного підприємництва з органами ДПС. Перевірки підприємницької діяльності. Права та обов'язки платників податків – суб'єктів підприємництва. Календар платника податків. Фіскальна грамотність суб'єктів торговельного підприємництва.

Планування підприємницької діяльності. Бізнес-планування: функції та принципи. Джерела інформації для розробки бізнес-плану. Призначення бізнес-плану. Склад розділів бізнес-плану. Основні показники ефективності проєкту. Точка безбитковості. Ефективність підприємницької діяльності. Результати підприємницької діяльності. Показники ефективності використання ресурсів. Економічна сутність і розрахунок показників рентабельності. Шляхи підвищення ефективності підприємницької діяльності.

Ресурсне забезпечення підприємницької діяльності. Матеріальні ресурси, їх види. Основні засоби, їх види за функціональним призначенням. Матеріально-сировинні ресурси та їх склад. Нематеріальні ресурси. Трудові ресурси. Форми та системи оплати праці у підприємстві. Фінансові ресурси. Види та джерела фінансових ресурсів. Інвестиції в підприємницькій діяльності. Види інвестицій за об'єктом інвестування. Фінансові інвестиції. Основні види інвестицій за формою власності капіталу.

Соціальна відповідальність бізнесу та ділова етика. Основні вимоги до соціальної відповідальності бізнесу. Ділова етика підприємця, її характерні

ознаки.

Соціальне підприємництво у сфері торгівлі. Еволюція розвитку соціального підприємництва в Україні. Соціальний ефект від діяльності суб'єктів соціального підприємництва.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Анопій В.В. *Основи підприємництва: навч. посіб.* / В. В. Анопій, Н. О. Шутовська, С. А. Середа. – К.: Ліра-К, 2014. – 324 с.²
2. Балджи М.Д., Доброва Н.В., Однолько В.О., Осипова М.М. *Торговельне підприємництво: навчальний посібник.* – Київ : Кондор-видавництво, 2017. – 112 с.
3. *Основи підприємництва: підручник* / під заг. ред. Н. В. Валінкевич. Житомир: ЖДТУ, 2019. – 493 с.
4. Савицька Н.Л. *Торговельне підприємництво: навчально-методичний посібник* / Н. Л. Савицька, І. Ю. Мелушова, А. В. Красноусов, К. С. Олініченко. – Х.: Видавництво Іванченка І. С., 2017. – 214 с.
5. *Підприємництво: психологічні, організаційні та економічні аспекти [Текст]: навч. посіб.* / С. Д. Максименко, А. А. Мазаракі, Л. П. Кулаковська, Т. Ю. Кулаковський. – К. : КНТЕУ, 2012. – 720 с.
6. *Підприємництво, торгівля та біржова діяльність: підручник* / за заг. ред. д.е.н., проф. І. М. Сотник, д.е.н., проф. Л. М. Таранюка. – Суми : ВТД «Університетська книга», 2018. – 572 с.
7. *Торговельне підприємництво: підручник* / за ред. д.е.н., проф. Л.В. Фролової. – Одеса, Бондаренко М.О., 2018. – 640 с.

Розділ 3. ЛОГІСТИКА

Сутність, функції та завдання логістики. Передумови, фактори та етапи розвитку логістики. Сутність логістичної концепції. Логістичний мікс «7R». Системний підхід як методологічна база логістики. Поняття та класифікація матеріальних потоків. Параметри матеріального потоку. Інформаційні, фінансові, сервісні потоки. Логістичні функції та логістичні операції. Об'єкти логістичного управління та логістична діяльність. Логістичне середовище підприємства. Логістика і стратегічне управління підприємством. Поняття логістичного ланцюга постачання: принципи його формування та функціонування.

Сутність, цілі та завдання логістики закупівель. Організація закупівлі товарів. Стратегія закупівельної логістики підприємств та методичні підходи до її розробки. Механізм функціонування закупівельної логістики. Логістичний цикл замовлення. Методи закупівель. Рішення «зробити або купити». Планування потреб у поставках. Визначення оптимального постачальника матеріальних ресурсів підприємства. Обґрунтування вибору постачальників товару. Оптимізація постачання товарів на підприємство. Визначення оптимальної партії замовлення, точки відновлення замовлення. Інформаційне забезпечення для здійснення закупівлі товарів. Організація

* Курсивом виділені джерела, що є у бібліотеці ДТЕУ

закупівлі в логістичній системі «just-in-time».

Поняття запасу та причини його створення. Місце та роль запасів у логістичній системі. Види запасів у логістичній системі. Основні логістичні системи управління запасами. Порівняльна характеристика систем управління запасами. Нормування запасів в логістиці. ABC та XYZ-аналіз в управлінні запасами. Процедура розробки алгоритму управління запасами в логістичних системах підприємств. Техніка прогнозування потреб у запасах в логістичних системах підприємств. Кількісний та якісний підходи до оцінки майбутньої потреби в запасах. Основні показники стану запасів на підприємстві. Методи визначення страхового запасу в логістиці.

Поняття виробничої логістики. Об'єкти логістичного управління у виробництві. Традиційна і логістична концепції виробництва. Підходи до управління матеріальними потоками у виробничій логістиці. Виштовхувальні та витягувальні системи управління матеріальними потоками у виробничій логістиці. Стратегії виробництва логістично-орієнтованого підприємства. Логістична оптимізація виробничої програми підприємства. Оптимізація використання технологічного часу. Основні концепції та системи управління виробничою логістикою. Мікрологістичні системи MRP-1, MRP-2, ERP, KANBAN, OPT, «Lean production». Організація постачання матеріальних ресурсів та управління запасами у мікровиробничих логістичних системах. Ефективність застосування логістики при управлінні матеріальними потоками на виробництві.

Сутність та функції складів у логістичній системі. Види складів у логістичній системі підприємств. Вибір типу складу та системи складування товарів. Загальна характеристика логістичного процесу на складі. Забезпечення ефективності складування. Основні показники роботи складу підприємства. Принципи та технології організації складування матеріальних ресурсів підприємств. Розподіл потоків на складі за методом Парето. Схема процесної організації складських операцій. Розподіл складу на технологічні зони відповідно до логістичного процесу. Системи адресації місць зберігання вантажів на складі. Організація комплектації замовлень. Стратегії розміщення вантажів на складі. Сучасні технічні засоби складування. Інвентаризація товарів на складах. Упаковка у складських процесах.

Сутність і основні завдання транспортної логістики. Логістична оцінка та вибір виду транспорту. Системи доставки вантажів. Характеристика видів транспорту. Вибір типу транспортного засобу. Логістичні тарифи та їх застосування. Механізм ціноутворення на ринку послуг перевезення вантажів. Транспортно-експедиторська діяльність та вибір перевізника. Оцінка доцільності створення власного автопарку. Транспортні характеристики вантажів. Контейнеризація та вантажна одиниця. Документальне супроводження вантажоперевезень. Транспортні документи. Види перевізних документів. Планування маршрутів перевезення вантажів. Маршрутизація перевезень та розробка графіків доставки товарів.

Поняття та задачі розподільчої логістики. Управління замовленнями споживачів. Логістичні канали розподілу товарів та логістичні посередники.

Вибір каналів розподілу та оцінка їх ефективності. Логістичні центри дистрибуції. Оптимізація розташування розподільчих центрів на території, що обслуговується. Проектування дистрибутивних систем. Система планування матеріальних ресурсів у каналах розподілу DRP та її модифікація DRP-2, Системи швидкого реагування на попит (DDT), швидкої реакції (QR), планування безперервного поповнення (CPR), ефективної реакції на потреби споживачів (ECR) та управління матеріальними потоками в цих системах.

Поняття та рівні логістичного обслуговування споживачів. Сутність та основні завдання надання логістичного сервісу. Формування логістичного сервісу підприємства. Логістичні аспекти обслуговування споживача. Надання логістичних послуг як засіб досягнення конкурентоспроможності підприємства. Технологія роботи з клієнтами. Технологічна схема обробки замовлень. TQM та вплив якості на функціонування логістичної системи. Залежність витрат на сервіс від рівня сервісу. Методи оцінки рівня логістичного сервісу. Визначення оптимального рівня сервісу. Критерії якості логістичного сервісу. Логістика сервісного відгуку - SRL.

Сутність та основне значення інформаційних потоків. Класифікація логістичних інформаційних потоків підприємства. Сутність та види логістичних інформаційних систем. Організаційна структура логістичної інформаційної системи. Інформаційно-комп'ютерна система EDI (електронний обмін даними). Використання сканування штрихових кодів у логістиці. Інформаційно-комп'ютерні технології в логістиці. Застосування RFID-технологій при ідентифікації вантажу. Функціональні можливості систем управління логістичною діяльністю підприємства.

Структура та обсяги логістичних витрат. Вплив логістичних витрат на ринкову вартість товарів. Взаємозалежність складових логістичних витрат. Підвищення ефективності діяльності підприємств за рахунок управління логістичними витратами. Ідентифікація конфлікту витрат у логістичній системі. Концепція мінімізації загальних витрат підприємства. Вплив логістичної діяльності на дохідність активів підприємства.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Балабан П.Ю. Торговельна логістика: навч. посіб. / П.Ю. Балабан, Н.М. Тягунова, В.І. Місюкевич, Н.І. Михайлюкова. – К.: Центр учбової літератури, 2014. – 148 с.
1. *Ільченко, Н. Б. Логістичні стратегії в торгівлі : монографія /Н.Б. Ільченко. – Київ: КНТЕУ, 2016.– 431 с.*³
1. Комерційна логістика: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / А.А. Мазаракі, Т.Д. Москвітін, В.М. Торопков та ін.; за ред. А.А. Мазаракі. – К.: К.: КНТЕУ, 2013. – 408 с.
1. Крикавський Є. Логістика та управління ланцюгами поставок: Навч. посібник / Є.Крикавський, О.Похильченко, М. Фертч. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2020. – 848 с.

* Курсивом виділені джерела, що є у бібліотеці ДТЕУ

1. Литвиненко С.Л. Транспортно-експедиторська діяльність: навчальний посібник. – 2-е вид., перероб. і доп. / С.Л. Литвиненко, Т.Ю. Габрієлова, П.О. Яновський, Г.І. Нестеренко. – К.: Кондор-Видавництво, 2016. – 184 с.
1. Смерічевська С.В. Маркетинг і логістика: концептуальні основи та стратегічні рішення. Навч. Посібник у схемах і таблицях (для організації самостійної роботи студентів ВНЗ). / С.М. Смеречівська, М.В. Жаболенко, С.В. Чернишева та інш.: за заг ред. С.В. Смерічевської. – Львів: «Магнолія 2006», 2015. – 548 с.
1. Смірнов І.Г. Транспортна логістика. Навч. посібник. / І.Г. Смірнов, Т.В. Косарева. – К.: Центр учбової літератури, 2018. – 224 с.
1. Blokdyk G. (2021). Logistics And SCM. A Complete Guide. 5STARCook. 306 p.

Розділ 4. БІРЖОВА ТОРГІВЛЯ

Біржова торгівля як вид підприємницької діяльності. Законодавчо-правове регулювання біржової торгівлі. Класифікація бірж та їх функції: товарні, фондові, валютні та змішані. Принципи діяльності та відмінні ознаки товарних бірж. Світові центри біржової торгівлі товарами. Електронний трейдинг – сучасна технологія біржової торгівлі. Електронні системи біржової торгівлі.

Організація та проведення біржових торгів. Правила ведення біржових торгів. Біржова сесія. Процедура біржового торгу. Торговий процес в біржовій операційній залі. Учасники біржових торгів. Допуск біржового товару до торгів. Порядок зняття товару з торгів. Форми проведення біржових торгів.

Типи угод. Угоди з реальним товаром. Спотові, форвардні, ф'ючерсні та опціонні угоди. Ф'ючерсні угоди та механізм їх здійснення. Опціонні угоди. Хеджування та його переваги.

Брокерська фірма, її роль і місце в біржовій торгівлі. Види брокерських угод. Брокерське обслуговування за договором. Брокерське обслуговування за дорученням. Види доручень клієнта брокеру.

Загальна характеристика біржових товарів. Основні класи біржових товарів. Номенклатура і вимоги до біржових товарів, які реалізуються товарними біржами України та світу. Біржова торгівля реальними товарами, їх біржові характеристики. Провідні спеціалізовані товарні біржі світу.

Біржова торгівля зерном. Біржові вимоги до зернових мас, базисні та обмежувальні кондиції. Основні види продуктів перероблення насіння олійних культур (макуха, шрот). Біржові вимоги до насіння олійних культур та продуктів їх перероблення.

Види, класифікація, асортимент та біржові вимоги до цукру в Україні та світі. Базові групи какао-бобів — кріолло, форастеро. Біржові вимоги до какао-бобів.

Світові центри біржової торгівлі продовольчими товарами рослинного походження. Класифікація квітів, як об'єкта біржової торгівлі. Характеристика, що реалізуються на квітковому аукціоні Flora Holland.

Основні типи каучуку, що реалізуються світовими товарними біржами: смокед-шит, світлий креп. Відмінні особливості сортів каучуку за системою

TSR Рифлені копчені пластини RSS: вимоги до якості відповідно до стандарту «The Green Book», класифікація, особливості та марки.

Видовий асортимент лісопродукції товарних бірж. Основні ознаки групування лісопродукції, яка реалізується біржами. Вимоги біржових стандартів до лісопродукції.

Класифікація сировини для текстильної промисловості як біржового товару. Світові центри біржової торгівлі натуральними волокнами. Біржові характеристики волокон рослинного походження.

Номенклатура металів, якими торгують провідні товарні біржі світу. Світові центри біржової торгівлі кольоровими металами. Біржова характеристика кольорових металів та сплавів на їх основі. Вимоги біржових стандартів до дорогоцінних металів. Біржові вимоги до дорогоцінних металів.

Роль товарних бірж у створенні ринку енергоносіїв. Світові центри біржової торгівлі сировиною нафтою, нафтопродуктами та газом. Вимоги біржових стандартів до сирової нафти.

Світові центри біржової торгівлі алмазами. Вимоги до алмазів як біржового товару, вага алмазів.

Види і характеристика біржових аукціонів. Аукціонна торгівля. Основні предмети торгу на міжнародних аукціонах. Організація і етапи проведення міжнародних аукціонів. Аукціонна торгівля сировиною. Особливості організації аукціонної торгівлі хутром. Найбільші хутрові аукціони світу.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Солодкий М.О. Основи біржової діяльності. – К.: ЦП Компрінт, 2017. – 450 с.
2. Калінеску Т. В. Біржова діяльність: підручник / Т. В. Калінеску, І. М. Кушал, О. Д. Кирилов. – Сєвєродонецьк: Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2016. – 444 с.
3. Солодкий М.О. Розвиток біржової торгівлі на товарних та фінансових ринках: монографія / М. О. Солодкий, В. О. Яворська, А. С. Краченко. – К.: В-во ЦП Компрінт, 2017. – 287 с.
4. Резнік Н. П. Біржовий ринок: навчальний посібник / Н. П. Резнік, О. Ю. Могилевська, Ю. В. Могилевський. – К.: КиМУ, 2016. – 248 с.
5. Біржова справа: підруч. для студентів ВНЗ / [Ю. В. Мельник та ін.]; за наук. ред д-ра екон. наук, проф. О. М. Сохацької; Терноп. нац. екон. ун-т. – Вид. 3-тє, перероб., змін. та допов. – Тернопіль: ТНЕУ, 2014. – 654 с.
6. Дудяк Р. П. Організація біржової діяльності: основи теорії і практикум: навчальний посібник / Р. П. Дудяк, С. Я. Бугіль. – Львів: Новий Світ-2000, Магнолія Плюс, 2013. – 360с.
7. Солодкий М.О. Товарознавство біржових товарів – ринок аргопродовольчої продукції / М.О. Солодкий, С.А. Стасіневич. – К.: Видавничий центр НУБіП України, 2012. – 110 с.
8. Бєвз О. П. Економіко-організаційні основи біржової торгівлі : навч. посіб. / О. П. Бєвз, М. М. Скотнікова, Т. Б. Кушнір. – К. : КНТЕУ, 2009. – 214 с.
9. Бєднарчук М. С. Біржові товари : підручник для вищих навч. закладів / М. С. Бєднарчук, І. С. Полікарпов. – Львів : Магнолія 2006, 2014. – 364 с.

КРИТЕРІЇ
оцінювання фахового іспиту
для здобуття освітнього ступеня магістра

1. Загальні положення:

Мета фахового іспиту – оцінити відповідність знань, умінь та навичок вступників згідно з вимогами програми вступного фахового іспиту.

2. Структура екзаменаційного білета:

Екзаменаційний білет з фахового іспиту складається з 50-ти закритих тестових завдань.

3. Критерії оцінювання:

- Рівень знань оцінюється за 200-бальною шкалою.
- Серед відповідей на тестове завдання вступнику слід обрати одну правильну.
- Правильна відповідь на тестове завдання оцінюється у 4 бали, а неправильна – у 0 балів.
- Особи, які отримали менше 100 балів, участі у конкурсі не беруть.